

Trobada d'escriptors a València

crònica

Entre els dies vint-i-quatre i vint-i-set del proppassat octubre, se celebrà a València el Tercer Encontre d'Escriptors en Llengua Catalana. L'organització del Congrés anava a càrrec, com en les anteriors edicions, de la Fundació Ausiàs March, entitat que orbita, ade la mateixa manera que Acció Cultural, Edicions i llibreria 3 i 4, revista El Temps, etc., entorn d'aquest astre de l'eficàcia i la discreció anomenat Eliseu Climent.

Els convidats procedien la majoria del territori lingüístic: valencians de València, relacionats amb la filologia universitària

—alumnes i algun professor—; valencians del País, vinguts en autobús o en tren de Castelló o d'Alacant; catalans —el paquet humà més visible— arribats en Talgo, recollits a les estacions provincials; illencs, poquets. I una minoria molt perceptible formada per representants dels grups catalanòfils que hi ha repartits per tot el món; alguns d'aquests, traductors del Tirant lo Blanch a les respectives llengües, a la vegada participaven als actes commemoratius del cinc-cents aniversari de l'edició de la novel·la cavalleresca, que se celebraven a Gandia, a València i a Barcelona.

Arribats —sembla que en les dues convocatòries precedents les coses anaven per l'estil—, un cop a la seu d'Acció Cultural, tothom es posava a disposició de Tina, xiqueta colossal, font de simpatia i resolució, la qual distribuïa el personal per hotels cèntrics i confortables, segons les acollidores i maternals llistes que prèviament havia elaborat. Els àpats, dinar i sopar, els congregats podien celebrar-los en tres restaurants segons preferències; l'esmorzar, misteriosament no venia inclòs en les beques de què havien estat obsequi els congressistes per part de les generalitats, consells i d'altres institucions públiques: el cafè amb llet i el croissant anava a càrrec de cadascú.

D'escriptors consagrats per la dedicació, però particularment per l'èxit, n'hi havia pocs, s'hi trobaven poques cares esdevingudes famoses mitjançant la ploma —o l'ordinador—. Les que s'hi veieren, i encara no pas totes d'escriptors en el sentit estricto, havien acudit per

participar en algun acte de l'Encontre o bé de la celebració del Tirant, o convidats al lliurament dels premis Octubre ni que fos perquè formaven part dels jurats: Vicenç Villatoro, Joan Barril —sobretot premsa, ràdio i TV—, Badia i Margarit, Albert Hauf, Joaquim Molas, Max Cahner —erudició—, David Rosenthal —traductor—, Miquel de Palol, un dels Sirera, Janer Manila, Nèstor Luján, Francesc Vallverdú, etc., —la memòria!— es deixaren veure un moment o altre. El gruix de la concurrència el consolidaven escriptors joves, aspirants a escriptors, escriptors inèdits, estudiants, algun periodista i algun professor de literatura.

Els actes oficials estaven repartits en forma de tres sessions diàries: a dos quarts de dotze del matí, a dos quarts de sis de la tarda i a les onze de la nit. Les dues primeres consistien en taules rodones més o menys animades segons la preparació o ironia dels ponents: sobre l'abast de poder de la paraula, la comunicació i el futur de les literatures, més alguna puntualitat per subratllar l'efemèride del Tirant. La sessió nocturna consistia en la presentació d'algun llibre, amenitzada amb xampany, en uns baixos, coronats per una enorme pastisseria de guix motllurat, que excitaven la nostàlgia cabaretera congregada en altres latituds on només resistí fins als seixantes. De nom Rialto. Una orquestrina propícia al bolero, dotada d'un cantant admirable, gras i equívoque —escola de Joan Monleón—, culminava el moment llibresc animant un ball que barrejava el residu del congrés que es dispersava amb uns nousvinguts

procedents de la nit i l'òrbita més indígenes.

A la cava del Rialto espurnejaren una nit la cara seràfica, la crina obscura, l'ull beduí i les el·lipses tropicals de Maripau Janer davant d'un públic atent, espectant al doll càlid i límpid amb què la mallorquina presentà el llibre berlinès del seu pare. El soterrani del Rialto també fou testimoni d'un minúscul avalot produït per unes àvies que devien preferir el ridícul a la venerabilitat, i uns nés que en les complicades agulles ferroviàries de la cultura valenciana havien anat a parar a las rodalies de la xaranga regional espanyola, la qual interpretava el maestro Serrano i que és afí a les castanyoles, als toreros, a les manoles i als passos de setmana santa; una escena dels anomenats «blaveros», quasi d'interès turístic (de promoció i control a càrrec de la Generalitat Lerma, preguntaria si gosés).

L'èxode del Rialto menava els participants de l'Encontre als carrers de Cavallers i contornals a descobrir uns i retrobar els altres l'«auia» de València, mena de còctel ensucrat, de xampany suspecte i fanta, excel·lent lubricant per a relacions en les quals si calia, la literatura podia passar ràpidament de ser-ne l'essència a servir-se'n de pretext. La gloriosa decadència del barri del Carme, moblat de cases enrunades, ionquis, estudiants amb llibres i carpetes, parelles urgents i apressades, romanalles de la petita burgesia urbana impreses en reclams i sanefes de comerços clausurats acompanyaven de matinada el personal congressista que, amb

pas cansat o imprecís, tornava a l'hotel situat a l'altra banda de la frontera d'aquesta València agònica i restaurable. Com aproximadament fèiem el «grup gironí amb alacantina», reunit i separat per obra del Talgo: Natàlia Molero, Lluís Muntada, Josep Pujol, Daniel Palomeras, Miquel Pairoli i jo mateix, amb l'adhesió des de l'endemà de ser-hi d'una vital i simpàtica alacantina. Haig d'aclarir però que la seducció que sentírem els components del grup pels encants femenins i humans en general de Natàlia, fou l'element més decisiu per a l'agradable compacticitat que distingí l'accidental agrupament.

El Congrés culminà en l'apoteosi multitudinària —només en part gràcies a la tropa congressual— del sopar d'entrega dels Premis Octubre. Segurament foren més de cinc-centes persones les reunides a l'àpat, excel·lentment servit i notablement saborós malgrat la gernació, per aplaudir els guanyadors, per emocionar-se quasi tant com Vicent Andrés Estellés en el moment de l'homenatge que hom li reté, per meravellar-se de la precisa coreografia i declamació amb què els traductors de l'obra d'Estellés es movien per l'escenari on recitaren.

Sortits, el barri del Carme acollí la gentada en la darrera nit valenciana. La darrera «auia», la darrera conversa i el primer granet de pebre en els silencis de la darrera tornada a l'hotel: l'endemà es dissoldria aquell sucre provisional i tornàrem a la dieta quotidiana.

JOAN FERRERÓS